

Kolonializm i postkolonializm - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Kolonializm i postkolonializm
Kod przedmiotu	14.1-WH-SMP-KPK-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Stosunki międzykulturowe.
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	5
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	<ul style="list-style-type: none"> dr hab. Jarosław Macała, prof. UZ prof. dr hab. Wiesław Hładkiewicz

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z procesami kolonizacji świata przez mocarstwa europejskie oraz z nowymi formami zależności, czyli neokolonializmem i postkolonializmem, które ukształtowały się po dwóch falach dekolonizacji w XIX i XX w.

Wymagania wstępne

Brak

Zakres tematyczny

Wykład: 1. Terminologia oraz jej wpływ na badania nad kolonializmem i postkolonializmem. 2. Kolonializm w czasach antycznych i jego specyfika. 3. Pierwsza fala kolonializmu. 4. Drugie stadium kolonializmu. 5. Kolonializm osadniczy – casus Australii. 6. Kolonializm wewnętrzny – przypadek Irlandii. 7. Kolonializm rosyjski i radziecki. 8. Kolonializm brytyjski i jego specyfika. 9. Kolonializm francuski. 10. Kolonializm niemiecki. 11. Kolonializm a rasizm. 12. Imperializm językowy kolonizatorów. 13. Ruchy antykolonialne. 14. Intelktualne korzenie postkolonializmu.

Ćwiczenia: 1. Pierwsza dekolonizacja – Ameryka Łacińska w XIX w. 2. Druga dekolonizacja – II poł. XX w. 3. Studia postkolonialne – nauka w służbie dekolonizacji. 4. Źródła postkolonializmu – imperializm amerykański. 5. Źródła postkolonializmu – europocentryzm. 6. Globalizacja i niedorozwój ekonomiczny. 7. Państwo postkolonialne – charakterystyka modelu. 8. Postkolonializm w Afryce. 9. Postkolonializm na Bliskim Wschodzie. 10. Postkolonializm w Ameryce Łacińskiej. 11. Postkolonializm w Azji. 12. Postkolonializm w obszarze poradzieckim. 13. Polska a studia postkolonialne.

Metody kształcenia

Wykład, praca z tekstem, praca w grupach

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna podstawową terminologię z zakresu kolonializmu i postkolonializmu w języku polskim i kongresowym	<ul style="list-style-type: none"> KSM1_W01	<ul style="list-style-type: none"> bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne kolokwium	<ul style="list-style-type: none"> Wykład Ćwiczenia
Ma podstawową wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji społecznych (politycznych, kulturalnych, prawnych, ekonomicznych) zależnych od wpływów kolonialnych i postkolonialnych, w szczególności ich istotnych elementach oraz ich normach i regułach.	<ul style="list-style-type: none"> KSM1_W06	<ul style="list-style-type: none"> bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne kolokwium	<ul style="list-style-type: none"> Wykład Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna i rozumie podstawowe metody analizy popularno-naukowego i naukowego tekstu z obszaru badań nad kolonializmem i postkolonializmem	• KSM1_W08	<ul style="list-style-type: none"> bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne kolokwium 	<ul style="list-style-type: none"> Wykład Ćwiczenia
Rozumie różnice metodologiczne i merytoryczne pomiędzy różnymi źródłami wiedzy	• KSM1_U01	<ul style="list-style-type: none"> bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne kolokwium 	<ul style="list-style-type: none"> Wykład Ćwiczenia
Wykrywa złożone zależności między przeszłością a współczesnymi procesami społecznymi i kulturowymi w państwach postkolonialnych oraz określa relacje pomiędzy tymi zależnościami	• KSM1_U03	<ul style="list-style-type: none"> bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne kolokwium 	<ul style="list-style-type: none"> Wykład Ćwiczenia
Potrafi efektywnie współdziałać z członkami zespołu i pracować pod kierunkiem	• KSM1_K03	<ul style="list-style-type: none"> bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja 	<ul style="list-style-type: none"> Wykład Ćwiczenia
Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów	• KSM1_K09	<ul style="list-style-type: none"> bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne kolokwium 	<ul style="list-style-type: none"> Wykład Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia jest aktywne uczestniczenie w zajęciach (25% wartości oceny); zaliczenie kolokwium pisemnego (25%) oraz zdanie egzaminu ustnego (50% wartości oceny końcowej): prawidłowa odpowiedź na 2 pytania

Literatura podstawowa

- Bazyłow L., Historia Rosji, t. I-II, Warszawa 1984.
- Braudel f., Gramatyka cywilizacji, Warszawa 2006.
- Buchholz M., Studia postkolonialne w literaturoznawstwie i kulturoznawstwie anglojęzycznym, Toruń 2009.
- Cardoso F., Faletto F., Zależność a rozwój w Ameryce Łacińskiej. Próba interpretacji socjologicznej, Warszawa 2008.
- Chasteen J. Ch., Ogień i krew. Historia Ameryki Łacińskiej, Warszawa 2007.
- De Soto Polar H., Dlaczego kapitalizm triumfuje na Zachodzie a zawodzi gdzie indziej, Chicago-Warszawa 2002.
- Dobrzycki W., Historia stosunków międzynarodowych 1815-1945, Warszawa 2003.
- Fanon F., Wyklęty lud ziemi, Warszawa 1985.
- Gandhi L., Teoria postkolonialna. Wprowadzenie krytyczne, Poznań 2008.
- Gawrycki M. F., A. Szeptycki A., Podporządkowanie-rozwoj-wyobcowanie. Postkolonializm a stosunki międzynarodowe, Warszawa 2011.
- globalizacja a stosunki międzynarodowe, red. E. Haliżak, R. Kuźniar, J. Symonides, Bydgoszcz 2003.
- Hardt M., Negri A., Imperium, Warszawa 2005.
- Hourani A., Historia Arabów, Gdańsk 1995.
- Kieniewicz J., Od ekspansji do dominacji. Próba teorii kolonializmu, Warszawa 1986.
- Kieniewicz j., Ekspansja, kolonializm, cywilizacja, Warszawa 2008.
- Klementewicz T., Geopolityka trwałego rozwoju. Ewolucja cywilizacji i państwa w trakcie dziejotwórczych kryzysów, Warszawa 2013.
- Lubbe A., Dominacja a współzależność: ekonomiczne podstawy Pax Britannica i Pax Americana, Warszawa 1994.

17. Maalouf A. Zabójcze tożsamości, Warszawa 2002.
18. Panikkar K. M., Azja a dominacja zachodu 1498-1945, Warszawa 1972.
19. Said E. W., Orientalizm, Poznań 2005.
20. Said E. W., Kultura i imperializm, Kraków 2009.
21. Solarz M. W., Północ-Południe. Krytyczna analiza podziału świata na kraje wysoko i słabo rozwinięte, Warszawa 2010.
22. Solarz M. W., Trzeci Świat. Zarys biografii pojęcia, Warszawa 2009.
23. Zarys dziejów Afryki i azji 1869-1996. historia konfliktów, warszawa 1996.

Literatura uzupełniająca

1. Ameryka Łacińska. Dyskusja o rozwoju, red. R. Stemplowski, Warszawa 1987.
2. Ameryka Łacińska wobec wyzwań globalizacji, red. M. F. Gawrycki, Toruń 2006.
3. Attali J., 1492, Warszawa 1992.
4. Barber B., Dżihad kontra McŚwiat, Warszawa 2005.
5. Corm G., Religia i polityka w XXI wieku, Warszawa 2007.
6. Davies N., Europa. Rozprawa historyka z historią, Kraków 1998.
7. Diamond J., Strzelby, zarazki, maszyny. Losy ludzkich społeczeństw, Warszawa 2010.
8. Dziewanowski K., Brzemie białego człowieka, Warszawa 1981.
9. Heller M., Niekritic A., Utopia u władzy. Historia Związku Sowieckiego, t. I-II, Londyn 1990.
10. Historia Afryki do początku XIX wieku, red. M. Tymowski, Wrocław 1996.
11. Kennedy P., Mocarstwa świata: narodziny, rozkwit, upadek, Warszawa 1994.
12. Kieniewicz J., Wprowadzenie do historii cywilizacji Wschodu i Zachodu, Warszawa 2003.
13. Lubbe A., Imperium europejskie? Ekspansja Europy a powstanie gospodarki światowej, Warszawa 1982.
14. Międzynarodowa współpraca na rzecz rozwoju: ewolucja, stan obecnym, perspektywy, red. K. Czaplicka, J. Szczyciński, Warszawa 2009.
15. Porządek międzynarodowy u progu XXI wieku, red. R. Kuźniar, Warszawa 2005.
16. Północ wobec Południa. Południe wobec Północy, red. M. W. Solarz, Warszawa 2005.
17. Stiglitz J., Globalizacja, Warszawa 2004.
18. Ziegler J., Nienawiść do Zachodu, Warszawa 2010.

Uwagi

Brak

Zmodyfikowane przez dr hab. Łukasz Młyńczyk, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 21-09-2016 18:26)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ